

10 dana do veće saradnje

Dan 6.

Dobrodošla!

Danas ćemo detaljnije razraditi 3 opcije kada je saradnja sa decom u pitanju.

Prva je pomenuta u Formuli za saradnju pod opcijom 8.1. i zove se 3 koraka do saradnje. To je situacija kada imamo problem o kome želim da razgovaramo sa detetom i pronađemo rešenje. U ovim situacijama često držimo predavanja i očekujemo da dete razume našu stranu, ali zaboravljamo da i mi treba da vidimo i razumemo njegovu stranu. Možda i mi nemamo sve informacije. Kada razgovaramo sa detetom mi shvatamo njegovu perspektivu i otkrivamo pravi problem - razlog onog problema ili ponašanja koje mi vidimo.

Jako je važno da deca imaju poverenja u nas, da znaju da mogu da dođu i da nam kažu svoj problem, da znaju da će imati razumevanje i podršku. A to poverenje gradimo tako što ih slušamo, razumemo i ne reagujemo preuranjeno.

Kada se dete otvori i kaže istinu, šta god to bilo, da je udario brata, da je razbio šolju, da je prepisivao na testu... naša reakcija će odrediti koliko će nam istine u budućnosti govoriti. Kada je dete to reklo ono već zna da to što je uradilo nije u redu i zato predavanja o tome kako to nije dobro će nas samo udaljiti od deteta i od rešavanja problema. Zato je slušanje prvi korak.

Druga je pomenuta u Formuli za saradnju pod opcijom 8.2. i zove se Granice. To je situacija kada postavljate jasnu granicu da nešto ne može.

I treća kada je naš cilj da dete uradi nešto - obuče se, izađe iz kuće, opere zube... i zove se Vođenje.

Aktivnosti za dan 6. su:

1

---

3 koraka do saradnje

Korak 1. Prikupljanje informacija

Cilj ovog koraka je da razumemo perspektivu deteta, njegove zabrinutosti, želje, potrebe. Najbolji način da se pristupi ovom koraku je sa pretpostavkom - ja nemam pojma šta se dešava. To nam omogućava da svoje strahove i pretpostavke sklonim sa stola. Ovo smo vežbali juče, aktivno slušanje. "Primetila sam da/ Vidim da (reci problem: ne želiš da raspremaš svoj krevet/ ne želiš da pereš zube/ ne želiš da ideš u školu/ teško ti je da se držiš dogovora oko vremena koje provodiš na igricama....). Šta se dešava?"

Drugi cilj ovog koraka je da dete oseti da nam je bitno i da želimo da ga razumemo i da mu pomognemo da reši problem.

Ponovi ono što je dete reklo "Da vidim da li sam dobro razumela.." Tako da dete može da doda još nešto. Kod ovog koraka je najvažnije da ne žurimo.

Možda dete ne kaže ništa, možda ne zna odgovor. Pustite vreme, pustite tišinu, dajte prostor da dete razmisli.

Dete treba da se oseća sigurno da može da nam da iskren odgovor, a to će uraditi ako zna da ćemo ga dočekati sa željom da pomognemo, a ne sa namerom da ga nateramo da nešto uradi.

Korak 2. Iznošenje naše perspektive

Sada iznosimo našu stranu, naše zabrinutosti, našu perspektivu i dajemo informacije koje možda dete nema. Ono što je važno ne nudimo rešenje.

Korak 3. Traženje rešenja

Pitajmo dete za ideje. Ponudimo pomoć. Tražimo rešenje koje zadovoljava obe strane.

Aktivnost za danas - razmisli o problemu o kom želiš da razgovaraš da detetom i odluči kada želiš da obaviš taj razgovor.

2

Granice

"Vidim da si veoma ljut na brata. Ne mogu da ti dozvolim da ga udaraš." Pre toga ih fizički razdvojiš.

"Mnogo je zabavno skakati po krevetu. To može biti opasno i ne možemo to da radimo" I skloniš dete fizički sa kreveta. Kada se ponovo popne iznova ga spustiš. Dok ne nauči da je to granica koja se neće promeniti. Bez dodatnih reči.

"Voleo bi da gledaš još crtaće. Dogovor su dva. To je bilo za danas." Ugašiš TV, uzmeš telefon. Pustiš dete da se isplače i izrazi svoje nezadovoljstvo. Slušaš, budeš prisutna i saosećajna.

"Ne možeš na žurku, neće biti nadzora odraslih. Znam da sve tvoje drugarice idu, ali ja neću promeniti odluku." Možda usledi reakcija - ti si najgora mama na svetu. "Vidim da si jako ljuta, ali odluka ostaje" Kasnije možeš razgovarati o načinu komunikacije, ali verovatno je i da će se kasnije dete samo izviniti.

3

Vođenje

Pridi detetu, ostvari kontakt očima, budi sigurna da te dete čuje, reci šta treba da se uradi.

"Krećemo za 5 minuta. Potrebno je da odmah počneš da se oblačiš." Bez ponavljanja, objašnjavanja...

Za mladu decu:

1. Koristi igru "ooo ja sam prazna čarapa gde je moje stopalo..." "ja sam ...robot... sada ću te ... staviti ... u ... tvoj... sedište" "da li možemo da se obučemo u pidžame dok tajmer ne zapišti"- važno: ne podstičite takmičenje ko će od nas biti brži, deca to nekad vole, ali to stvara druge probleme.

"vidi meda zeva i auto zeva, vreme da igračke spavaju. Mislim da su autići umorniji hajde prvo njih da stavimo u kutiju."

Igru možete da koristite na mnogo načina, igra opušta i tebe i dete. Meni je korišćenje igre promenilo dinamiku sa decom.

2. Izbor "hoćeš li prvo da... ili da..."

"hoćeš to da uradiš na ovaj način ili drugi"

3. Napravite dogovor/rutinu "nakon što obučemo pidžamu čitamo bajku" (ne kao nagrada ili ucena!)

Ako unapred znaš da treba negde da stignete, nešto što nije deo standardne rutine napravi pripremu, unapred reci detetu šta će se desiti, šta se od njega očekuje.

Ako je dete zaigrano, priđi, ostvari kontakt "vidim da praviš zamak/crtaš...koliko bi još želeo da se igraš, uskoro je vreme za spavanje" "mhm, znam ne želiš nikada da prekineš, stvar je u tome da je važno da se dobro naspavaš tako da i sutra budeš ovako pun energije . Kako ti se čini još 3 minuta?" Onda malo pregovarate. "OK, za 5 minuta dolazim i onda idemo da se ušuškamo u krevet" Onda sačekate 5 minuta i ponudite neki zanimljiv izbor da skačete do kupatila ili pužete.

Ukoliko je konekcija dobra, ukoliko dete nema nekih drugih problema, dešavanja, promena u ritmu i rutini nećete imati problema da obezbedite saradnju. Ukoliko vas dete ne sledi pitanje nije kako da ga nateram, već zašto to ne radi, šta mi ovim komunicira.

Do sutra

Budi dobro i znaj da ovde imaš
podršku i razumevanje!

Ostani u kontaktu

www.razgovarajmooroditeljstvu.rs

Podeli svoja iskustava u privatnoj Facebook grupi Razgovarajmo o roditeljstvu

Za još više podrške tu su YouTubu kanal i Instagram @razgovarajmooroditeljstvu